

5609 23. April 1894: 2. Beh. af Lovf. om Anlæg og Drift af private Jærnbaner. 5610

hvis Besledalsbanen ikke blev gennemført. Men kommer Besledalsbanen, er jeg vis paa, at inden kortere eller længere Tid vil det vise sig at være ganske naturligt, at disse 2 Baner blive satte i Forbindelse med hinanden. Derfor skal jeg ikke af de Grunde, jeg anførte før, paa Sagens nuværende Stadium stille Ændringsforslag. — Med Hensyn til det Ændringsforslag, der er stillet til Loven af Mindretallet, skal jeg blot sige, at det hverken er en politisk eller saglig Nødvendighed i Anledning af Jærnaneanlægene at tage Statslaan, og det er heller ikke, fordi vi særlig have lyst til at være radikale, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 5. Valgfreds (Korsgaard) hentes, at ville gøre os til, men det er kun, som sagt, fordi vi finde, at Banerne kunne bygges uden Statslaan.

Fogtmann: Jeg skal ikke videre følge denne Forhandling om disse Punkter, der her ligger for, som i og for sig ere vel kendte og tidligere drøftede, og som der jo ogsaa er taget Standpunkt til i Forvejen. Men før denne Forhandling slutter, vil jeg dog rette en ganske særlig Forklaring af mine Ord, som blev givne af den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører sagde nemlig, at jeg havde udtalt mig saaledes om Statslaansspørgsmaalet, at hvis jeg havde Sikkerhed for Stabiliteten af de regelmæssige politiske Tilstande, saa kunde jeg godt gaa med til Statslaan. Det har jeg jo ikke sagt. Jeg har tværtimod sagt, at uanset de politiske Forhold, hvilke jeg betragter som aldeles uhenigtsmæssige til Gennemførelsen af denne Foranstaltning i Djebliffet, har jeg meget bestemte saglige Grunde, som jeg har fremhævet, og for øvrigt ikke første Gang her i Salen, som gøre, at jeg desuagtet vilde forbeholde mig min Stilling dertil. Jeg har fremhævet disse Forhold, fordi jeg mener, at med forandrede politiske Forhold er der Grund til at tage Spørgsmaalet op til fornøjet Forhandling og se anderledes paa det. Men jeg har ikke paa nogen som helst Maade erklæret, at hvis der kom stabile Forhold, vilde mine Betæneligheder derved være fjernede. Tværtimod, jeg har taget et utvetydigt Forbehold i saa Henseende. Den ærede Ordfører kom ogsaa ind paa at give en anden Forklaring af mine Udtalelser, og denne Forklaring hang til Dels sammen

med, hvad der kom frem fra det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgfreds (Berntsen), nemlig at den Stilling, som jeg indtog til denne Sag, saa ud til at være den, at jeg vilde bestræbe mig for at bryde den Tilstand, som nu var til Stede, og særlig, at jeg stiledede paa ved Hjælp af Valgene at gøre Brud paa den Retstilstand, som det ærede Medlem mener at have skabt saaledes, at den kunde blive varig. Dette er ikke Tilfældet. Men jeg har sagt, at naar vi gaa til de næste Valg, gaa vi naturligtvis saaledes, at vi kræve Oprettelsen af de Tilstande, som vi finde forsvarlige her i Landet efter vore bestemte Grundsatninger og Principper. Vi gaa til Valg med visse bestemte Anskuelser om, hvorledes Statens Vedelse skal foregaa. Blive vi valgte paa disse Grundsatninger og komme i Flertal, er det ikke vor Mening, at vi straks ville bryde ind og vælte om og styde ned alt, hvad der er skabt, men saa haabe vi ved alle grundlovmæssige Midler at kunne frembringe den Tilstand her i Landet, paa hvis Principper vi ere blevne valgte, og saa ville vi søge at gennemføre saadanne Op-gaver, som Vælgerne have givet os Medhold i. Om dette kan føre til Konflikt, er jo ikke godt at sige, men at skabe Konflikt er ikke i og for sig vor Hensigt. Den ærede Minister sagde med Hensyn til Statslaan, at det var en velbetændt Sag, at Staten optog Laan til produktive Djemed. Det er det ganske vist. Men er der Mulighed for at opnaa de Goder, hvorefter der er Tale, paa anden Vis, er der jo ingen Nødvendighed for at gaa til Statslaan. Den ærede Minister fremhævede udtrykkelig de produktive Formaal, men jeg har nogen Frygt for, at naar man skaffer sig de produktive Formaal realiserede ved at gøre Statslaan, er man paa Vej over imod at benytte de ordinære Statsindtægter til uproductive Formaal, ganske særlig til Udgifter paa Militærvesenets Omraade. Det vil jeg dog endnu en Gang fremhæve, at jeg betragter det som et vægtigt Argument imod at gaa den Vej, som Ministeren anbefaler, at naar man har fyldestgjort de produktive Formaal ved Statslaan, saa ligger det nær at slutte, at det sker for bagefter at kunne benytte til uproductive Formaal det, som man i øvrigt har i Statskassen. Det er denne